

Nussir redda fra Canada?

I snart tre måneder har nå alle tilhengerne av Nussir ASA jubla over at gruva endelig skal komme i gang, basert på at man har slått seg sammen med Blue Moon, "en kanadisk gruvegigant, med enorme økonomiske muskler", for å sitere Finnmark Dagblad. Hvor enorme musklene er hos selskap som er mindre enn Nussir ASA og som sjøl ikke har noen gruver i drift kan diskuteres, men har du tenkt over hvorfor denne "redningen" kommer nettopp fra Canada?

Canada er i flateinnhold verdens nest største land, har store mineralrikdommer og stor gruvedrift, og mineraler er landets viktigste eksportvare. Minst like viktig er det at Canada eksporterer gruveselskaper. Av verdens gruveselskaper og leiteselskaper er mer enn halvparten canadiske og de har gruver eller leiterettigheter i over hundre land fordelt på alle verdensdeler. Disse gruvene har ført til enorme naturødeleggelser gjennom inngrep og forurensinger og utallige konflikter med lokalbefolkning. I disse konfliktene har de canadiske selskapa alltid hatt full støtte av canadiske myndigheter.

Når nordiske land nå ønsker å øke mineralutvinninga, er det Canada de ser opp til som et ideal, bl.a. ved å innføre systemet TSM – Towards Sustainable Mining, som gir ei standardisering av gruveenes "bærekraft".

Da mineralloven kom i 2010 var et canadisk selskap det første som sikra seg mineralretter over en stor del av Norge, bl.a. omlag 25% av Finnmark. Nå går et annet selskap fra Canada inn i Nussir og Nye Sulitjelma Gruver, to prosjekt som begge er svært omstridte på grunn av dumping av gruveavgang i vann. Dette synes ikke å være noe hinder for canadiske gruveselskap.

Blue Moon sjøl har ikke mye å vise til, men Nussir ASA skryter av lederne i selskapet har erfaring fra ledelsen i Iamgold, Atlantic Gold, Adventus Mining, Goldcorp, Kinross Gold og Equinox Gold. Dette er selskap med stor erfaring både fra store forurensingsskandaler, dambrudd, rettssaker, konflikter med urfolk og gruvearbeidere.

Synderegisteret til canadiske gruveselskaper er så langt at canadiske forfattere har skrevet minst to bøker om det: Pollon: Pitfall og Deneault: Imperial Canada Inc. De forteller den blodige historia til canadiske selskap, som er ansvarlige for hundrevis av drepte gjennom dambrudd og at demonstranter er drept av sikkerhetsvakter. De forteller om enorme forgiftninger fra bruk av cyanid ved gullgruver og om tusener av bønder, fiskere og gjetere som har mista levebrødet på grunn av disse gruvene.

Dette er ei historie som ikke fortelles av verken Nussir ASA, Norsk Bergindustri eller av avisene som jubler over at Nussir ASA skal bli en del av det canadiske gruveimperiet. Blue Moon er et lite selskap og vi vet ennå ikke så mye om hva de står for. Men denne sammenhengen gjør i alle fall at vi bør se dem nærmere i korta før vi jubler for høyt.

Svein Lund
gruve.info